

ZAKLJUČNO POROČILO
O REZULTATIH OPRAVLJENEGA RAZISKOVALNEGA DELA
NA PROJEKTU V OKVIRU CILJNEGA RAZISKOVALNEGA
PROGRAMA (CRP) »KONKURENČNOST SLOVENIJE 2006 – 2013«

I. Predstavitev osnovnih podatkov raziskovalnega projekta

 REPUBLIKA SLOVENIJA
JAVNA AGENCIJA ZA RAZISKOVALNO DEJAVNOST
REPUBLIKE SLOVENIJE
LJUBLJANA

1. Naziv težišča v okviru CRP:

Povezovanje ukrepov za doseganje trajnostnega razvoja

Prejeto:

1-10-2011

049

2. Šifra projekta:

V5 - 1087

Številka zadeve:

65113-89/2010

Vrednost:

12

3. Naslov projekta:

Vrednost gospodarske infrastrukture in problematika zagotavljanja sredstev za njeno ohranitev

3. Naslov projekta

3.1. Naslov projekta v slovenskem jeziku:

Vrednost gospodarske infrastrukture in problematika zagotavljanja sredstev za njeno ohranitev

3.2. Naslov projekta v angleškem jeziku:

Value of public infrastructure and the issue of providing the necessary funds for its maintenance

4. Ključne besede projekta

4.1. Ključne besede projekta v slovenskem jeziku:

Javna gospodarska infrastruktura, javne finance, amortizacija, dezinvestiranje, lokalna samouprava

4.2. Ključne besede projekta v angleškem jeziku:

public infrastructure, public finance, depreciation, disinvestment, local government

5. Naziv nosilne raziskovalne organizacije:

Univerza v Ljubljani, Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo

5.1. Seznam sodelujočih raziskovalnih organizacij (RO):

IGEA, svetovanje in storitve s področja nepremičnin, infrastrukture in prostora, d.o.o.

6. Sofinancer/sofinancerji:

Ministrstvo za okolje in prostor - Geodetska uprava Republike Slovenije

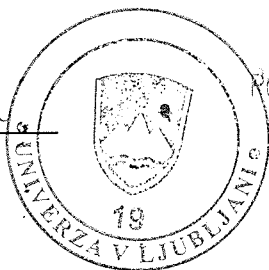
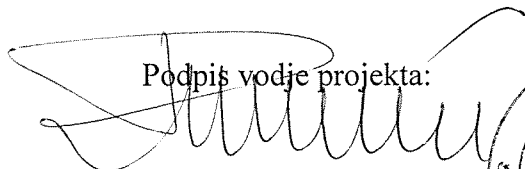
7. Šifra ter ime in priimek vodje projekta:

01201

Albin RAKAR

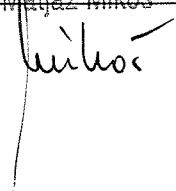
Datum: 05.10.2011

Podpis vodje projekta:

Podpis in žig izvajalca:

Po pooblastilu dekan UL FGG
prof. dr. Matjaž Mikoš

II. Vsebinska struktura zaključnega poročila o rezultatih raziskovalnega projekta v okviru CRP

1. Cilji projekta:

1.1. Ali so bili cilji projekta doseženi?

- a) v celoti
 b) delno
 c) ne

Če b) in c), je potrebna utemeljitev.

1.2. Ali so se cilji projekta med raziskavo spremenili?

- a) da
 b) ne

Če so se, je potrebna utemeljitev:

2. Vsebinsko poročilo o realizaciji predloženega programa dela¹:

IZHODIŠČE:

Lokalne skupnosti se vse doslej niso zavedale dejstva, da so že od leta 1993 formalno one lastnice lokalne gospodarske javne infrastrukture in da morajo z njo ravnati v smislu dobrega gospodarja, kar pomeni, da morajo zagotavljati njihovo funkcionalno in obratovalno sposobnost ter zamenjavo dotrajanih omrežij, objektov in naprav po preteku njihove amortizacijske dobe.

Nerešeni problemi v zvezi z (dejanskim) lastništvom gospodarske infrastrukture samo še zaostrejuje podedovane probleme iz prejšnjega družbeno-ekonomskega sistema, ki so izhajali iz nepopolne uradne evidence, nerealne izkazane vrednosti in na tej podlagi nerealno obračunane amortizacije. Rezultirajo pa v naraščanju vodnih izgub in s tem posledično nepotrebni porabi električne energije ter v motnjah in prekinitvah v delovanju oskrbovalnih sistemov. Nerealno obračunana amortizacija pa povzroča tudi dezinvestiranje in s tem zmanjšanje substance gospodarske javne infrastrukture. Ohranjanje dosedanjih trendov pri gospodarjenju z javno gospodarsko infrastrukturo pa nam utegne v prihodnosti poslabšati tudi mednarodni ugled. Z nerealnim obračunavanjem amortizacije in z nenamensko uporabo zbranih sredstev namreč kršimo Direktivo Komisije EU 2006/111 ES.

NAMEN IN CILJ PROJEKTA:

Glede na opisana izhodišča in opredeljene probleme smo v predloženem raziskovalnem projektu predvsem:

- (1) Analizirali splošne pravne akte, ki posegajo na področja gospodarjenja z javno infrastrukturo (uradne evidence, računovodenje, oblikovanje cen, medsebojna razmerja med izvajalci gospodarskih javnih služb in lokalno skupnostjo, ipd.).
- (2) Ugotovili, ali (če sploh) in v kolikšni meri lokalne skupnosti ravnajo z lokalno gospodarsko javno infrastrukturo v smislu dobrega gospodarja.
- (3) Analizirali trenutno stanje katastra gospodarske javne infrastrukture in s tem v zvezi možnost za razčlenitev podatkov KGJI po kriteriju opredmeteno osnovno sredstvo, kot to zahtevajo računovodski standardi.
- (4) Izdelali idejno zasnovo tehnološko-organizacijske in prostorske strukture zajemanja in izkazovanja podatkov za potrebe vrednotenja in obračunavanja amortizacije GJI.

DELOVNI POSTOPEK:

Analizo trenutnega stanja in problemov, ki so navedeni v tč. (2) in (3) smo izvedli za skupno dvanajst lokalnih skupnosti, od tega sta dve mestni in štiri sedežne občine. V obravnavanih lokalnih skupnostih smo podatke pridobivali neposredno, in to na upravnih organih in pri izvajalcih lokalnih gospodarskih javnih služb. Poleg teh pa smo v projektu uporabili tudi podatke, ki jih v zvezi z gospodarsko javno infrastrukturo vodijo MOP, GURS in SURS.

Pri obravnavi problematike vrednosti GJI in možnosti za njeno ohranjanje smo upoštevali

¹ Potrebno je napisati vsebinsko raziskovalno poročilo, kjer mora biti na kratko predstavljen program dela z raziskovalno hipotezo in metodološko-teoretičen opis raziskovanja pri njenem preverjanju ali zavračanju vključno s pridobljenimi rezultati projekta.

tudi že objavljene prispevke in gradiva, ki obravnavajo finančne, davčne in računovodske vidike investiranja v gospodarsko javno infrastrukturo ter revizijsko poročilo Računskega sodišče RS o ureditvi razmerij pri infrastrukturi za izvajanje gospodarskih javnih služb.

UGOTOVITVE:

FIZIČNI OBSEG, VREDNOST IN OBRATOVALNA SPOSOBNOST GOSODARSKE JAVNE INFRASTRUKTURE

(1) Po podatkih ZKGJI imamo v Sloveniji po stanju januarja 2011 19.338 km vodovodnega in 6.575 km kanalizacijskega omrežja. Ocenjujemo, da znaša nabavna vrednost vodovodnega omrežja 2,6 mrd EUR, nabavna vrednost kanalizacijskega omrežja pa 1,3 mrd EUR.

(2) Ker je razvojna politika države in lokalnih skupnosti na področju GJI usmerjena prvenstveno k novim investicijam in so ob tem obnovitvene investicije po pravilu drugotnega pomena, je 10.000 km vodovodnega omrežja, ki je še vedno v obratovanju, nominalno že amortiziranega, od tega je kar 1.100 km omrežja starejšega od 50 let. Posledice staranja vodovodnega omrežja in njegovega neustreznega vzdrževanja so tudi enormno visoke izgube in prekinitve v delovanju sistema. Na urbaniziranih območjih beležimo v povprečju tri lome vodovodnih cevi dnevno, pri katerih je v 74% primerih razlog dotrajano omrežje. Po navedbah izvajalcev se 34,2% načrpane vode izgubi na omrežju. Po podatku SURS v letu 2010 kar 47 mio m³ načrpane pitne vode ni prišlo do uporabnika, kar bi ob dnevni potrošnji 150 l/osebo zadoščalo za preskrbo dodatnih 850 tisoč prebivalcev.

(3) Ocenjujemo, da bomo morali v Republiki Sloveniji samo za obnovo dotrajanih vodovodnih omrežij investirati v naslednjih petih letih 143 mio EUR, v naslednjih desetih letih pa še dodatnih 1,16 mrd EUR. Samo na ta način bi zapolnili trenutno (!) vrzel v zagotavljanju enostavne reprodukcije oziroma ohranjanju substance.

LOKALNA GOSPODARSKA JAVNA INFRASTRUKTURA KOT DEL PREMOŽENJA LOKALNIH SKUPNOSTI

(4) Z dnem uveljavitve zakona o gospodarskih javnih službah so postala komunalna (lokalna) infrastruktura, omrežja, objekti in naprave, ki so bila zgrajena z družbenimi sredstvi, lastnina lokalnih skupnosti.

Lokalne skupnosti v začetku devetdesetih let pa na to vlogo niso bile pripravljene, niti materialno niti kadrovsko, saj je bilo gospodarjenje s komunalno infrastrukturo pred tem v pristojnosti komunalnih podjetij in komunalnih samoupravnih interesnih skupnosti. Država na začetku prehoda v nov družbeno-ekonomski sistem ni določila regulatorja na področju komunalnih dejavnosti, ni predpisala potrebnih standardov in tudi ni sprejela potrebnih pravnih aktov, na podlagi katerih bi lokalne skupnosti, kot lastnice, lahko zagotovile: (1) popolno evidenco lokalne GJI, (2) realno vrednotenje omrežij, objektov in naprav in (3) obračunavale amortizacijo v višini, ki bi zagotavljala zamenjavo dotrajanih osnovnih sredstev po preteku njihove dobe uporabnosti.

Veljavni zakon o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti se pri nepremičnem premoženju ukvarja prvenstveno s stavbami ali deli stavb in zemljišči, ne pa tudi z infrastrukturo, tako da glede ohranjanja infrastrukturnega premoženja ne prinaša

nobenh dodatnih zahtev in sankcij. Tudi ne glede pravne opredelitve pojma »dober gospodar premoženja«.

(5) Odsotnost nadzorne vloge države, regulatorja infrastrukturnih dejavnosti, pravnih predpisov na državni ravni ter dejstvo, da se v veljavnih predpisih ne ponavlja več zahteva po zagotavljanju enostavne reprodukcije osnovnih sredstev, je, vede ali ne, dalo lokalnim skupnostim veliko manevrskega prostora glede pojmovanja lastništva lokalne gospodarske javne infrastrukture in operacionalizacije pojma ravnanja z GJI v smislu dobrega gospodarja. K pojavu dezinvestiranja na področju komunalne infrastrukture pa je znatno pripomogla tudi politika oblikovanja cen na področju lokalnih gospodarskih javnih služb, katerih osnovni cilj je bil njihovo zadrževanje.

(6) Zakonsko sankcionirana zahteva po preglednosti finančnih odnosov, katere posledica je bila tudi ukinitvev računovodske kategorije sredstev v upravljanju in prehod na poslovni najem infrastrukture, je obetala prekinitvev petnajstletnega obdobja, v katerem je bilo možno kalkulatивно obračunana sredstva amortizacije uporabiti – in to popolnoma legalno – tudi za kritje tekočih stroškov. Lokalne skupnosti in izvajalci lokalnih gospodarskih javnih služb so imeli za novo ureditev medsebojnih odnosov na voljo štiriletno prehodno obdobje. Kljub dolgemu prehodnemu obdobju je ukinitvev sredstev v upravljanju doletela lokalne skupnosti nepripravljene in neustrezno organizirane. Infrastruktura, ki so jo lokalne skupnosti prevzele v lastništvo in obenem dale v poslovni najem izvajalcem GJS, predhodno ni bila niti popisana niti revalorizirana. Prenos infrastrukture je bil formalno izveden s podpisom registra osnovnih sredstev izvajalca GJI, bodočega najemjemalca. Logična posledica takih okoliščin in razmer je bila ta, da so tudi po sklenitvi pogodb o poslovnem najemu, lokalne skupnosti vodile podatke o infrastrukturi le na kontih glavne knjige, analitično evidenco pa še naprej vodijo izvajalci GJS.

Ukinitvev računovodske kategorije sredstev v upravljanju in prehod na poslovni najem infrastrukture, lastništva in lastniških upravičenj lokalnih skupnosti na infrastrukturi, ni utrdilo in tudi dejanskih razlogov za pojav dezinvestiranja ni niti omililo, kaj šele odpravilo. Možnost subvencioniranja najemnine s strani lokalnih skupnosti pa samo podaljšuje dosedanje (legalno) zmanjšanje infrastrukturne substance.

(7) Amortizacija infrastrukture je po letu 1993 zopet prevzela nekdanjo fiskalno vlogo. Ob tem smo popolnoma zanemarili njen temeljni namen in cilj in s tem njeno usmerjevalno vlogo. Pravni predpisi, ki posegajo na to področje, se ukvarjajo predvsem z vprašanjem kako (jo bomo obračunali), nihče pa ne z vprašanjem zakaj (jo bomo uporabili).

Pravni predpisi, ki obravnavajo finančne vidike upravljanja z infrastrukturo, t.j. zagotavljanje in razporejanje finančnih virov, ne vsebujejo več zahteve po enostavni reprodukciji, t.j. po zamenjavi infrastrukturnih omrežij, objektov in naprav po preteku njihove dobe uporabnosti. Še več, prejšnji SRS 35 je celo legalno omogočil zmanjševanje substance. Na pravno vrzel, ki omogoča navedena ravnanja je pred kratkim opozorilo tudi računsko sodišče in naložilo vladi RS, da jo z ustreznimi sistemskimi predpisi odpravi.

(8) Politično motivirano zadrževanje cen komunalnih dejavnosti je destimuliralo izvajalce GJS in lokalne skupnosti za revalorizacijo knjigovodsko izkazane nabavne vrednosti zgrajene infrastrukture. Če že, potem so bili zadnji popravki vrednosti izvedeni v obdobju 2000 – 2002. Posledica tega so nerealno obračunani zneski amortizacije in primanjkljaj finančnih sredstev za obnovitvene investicije.

Iz letnih indeksov rasti gradbenih stroškov za področje »ostala nizka gradnja« izhaja, da so

se stroški za to vrsto gradenj povečali v obdobju 2000 - 2010 za 65,2 odstotnih točk oziroma v povprečju za 4,67 odstotne točke letno. Pri tej stopnji rasti stroškov bi se nabavna vrednost komunalne infrastrukture (vodovod, kanalizacija) v amortizacijski dobi 35 let povečala za petkrat (natančno 4,94 krat). Kar hkrati pomeni, da bi ob ne-revalorizirani nabavni vrednosti po preteku amortizacijske dobe lahko zamenjali le 1/5, t.j. 20% fizičnega obsega osnovnega sredstva. V 10 letnem obdobju (t.j. v obdobju 2000 - 2010) pa beležimo na račun ne-revalorizirane nabavne vrednosti v znesku 4,6 mio EUR, 555.000 EUR izgubljene (ne-obračunane) amortizacije, pri nabavni vrednosti omrežja 23,5 mio EUR pa kar 2,8 mio EUR primanjkljaja iz naslova prenizko obračunane amortizacije.

Iz opravljene analize v konkretnih primerih tudi izhaja, da deset in več letnega primanjkljaja, ki je posledica nerealno obračunanih amortizacijskih zneskov, ni mogoče nadoknaditi samo z enkratnim prevrednotenjem nabavne vrednosti infrastrukturnih omrežij, objektov in naprav.

(9) Ker so letni zneski amortizacije delili usodo cen pri oskrbi s pitno vodo ter odvajanju in čiščenju odpadne vode (torej so bili v najboljšem primeru konstantni) se je njihova realna vrednost v zadnjih desetih letih zmanjšala za 65 indeksnih točk. To se odraža tudi v deležu amortizacije v letnih investicijskih zneskih, saj je v obravnavanih lokalnih skupnostih znašala leta 2010 pri dejavnosti oskrbe s pitno vodo tudi manj kot 25%, pri odvajanju in čiščenju odpadne vode pa ponekod celo manj kot 10%.

Iz opravljene analize v izbranih lokalnih skupnostih izhaja še ena ugotovitev, namreč, da so zbrani letni zneski amortizacije, zlasti pri manjših lokalnih skupnostih, v obratnem sorazmerju z zbranimi sredstvi iz naslova komunalnega prispevka. Povprečni letni zneski komunalnega prispevka za leto 2009 in 2010 so, razen v enem primeru, presegli vsoto zbranih zneskov amortizacije pri oskrbi z vodo in odvajanju in čiščenju odpadnih voda, presežek pa je v obratnem sorazmerju z velikostjo lokalne skupnosti.

(10) Zaradi degresivne naravnosti politike oblikovanja in spreminjanja cen ne kažejo lokalne skupnosti nikakršnega interesa za revaloriziranje računovodsko izkazanih vrednosti infrastrukture. Velik interes po realnem vrednotenju gospodarske javne infrastrukture pa je izkazan za potrebe obračunavanja komunalnega prispevka. Tako ima v posamezni lokalni skupnosti isti fizični obseg premoženja dve vrednosti: eno v računovodskih izkazih in eno v odloku o programu opremljanja stavbnih zemljišč. V računovodskih izkazih je to nabavna vrednost, v programu opremljanja pa »skupni stroški za posamezno vrsto komunalne opreme.« V obravnavanih lokalnih skupnostih »skupni« stroški pričakovano povsod presegajo »nabavno vrednost«. Razlike so tudi v tem primeru obratno sorazmerne z velikostjo občine in znašajo od (samo) 33 indeksnih točk do mnogokratnika 6,0 in celo 10,0.

Navedene ugotovitve in kazalci med drugim potrjujejo tezo, da amortizacija ne igra v sistemu financiranja gospodarske javne infrastrukture nikakršne vloge več in da tudi nikakršno enkratno prevrednotenje njene nabavne vrednosti ne more omiliti vrzeli, ki je v minulih petnajstih letih nastala med zbranimi sredstvi amortizacije in potrebnimi sredstvi za zamenjavo dotrajanih osnovnih sredstev.

TEHNIČNE IN POSLOVNE EVIDENCE O GJI

(11) Za gospodarsko javno infrastrukturo obstaja dve vrsti evidenc: tehnična in poslovna (računovodska). Prva nudi podatke o »zasedenosti prostora«, druga pa (predvsem) podlago

za obračunavanje amortizacije. Poleg navedenih zbira MOP še številne druge podatke (zdravstvena oporečnost, izgube, prekinitve v delovanju ipd.). Med naštetimi evidencami ne obstajajo nikakršne formalne povezave. Za evidentiranje infrastrukture za izvajanje GJS se uporabljajo predpisi, ki urejajo poslovanje javnih financ. Čeprav je določeno, da se vodi posebna evidenca katastra GJI, ni določeno obvezno usklajevanje poslovnih evidenc s podatki tega katastra. Edini predpisani način preverjanja evidenc osnovnih sredstev je obvezen popis sredstev in obveznosti do virov sredstev.

Na področju dejavnosti oskrbe s pitno vodo ter dejavnosti odvajanja in čiščenja odpadne in meteorne vode predstavlja upravljavski kataster tehnično evidenco, ki naj bi vsebovala popoln popis omrežij, objektov in naprav oziroma njihovih delov. Pri teh dveh dejavnostih se torej popis osnovnih sredstev izvaja preko rednega vzdrževanja katastra, ki naj bi odražal popolno in dejansko stanje omrežij, objektov in naprav na terenu. Ker je večina omrežij, objektov in naprav pod površjem, klasičen računovodski popis osnovnih sredstev tako ali tako ni možen.

(12) Povezavo med podatki registra osnovnih sredstev in tehničnimi evidencami (katastrom) so poskušali vzpostaviti v nekaterih lokalnih skupnostih. Skupno vsem primerom vzpostavitve povezave je, da so poskušali posamezna osnovna sredstva iz registra osnovnih sredstev identificirati v upravljavskem katastru. Izbrano osnovno sredstvo z vsemi njegovimi atributi so poskušali upariti s posameznimi objekti (linijami, točkami in poligoni), ki v katastru predstavljajo dele omrežij, objekte in naprave. Vsem izbranim geometrijskim objektom so nato v atributnem delu katastra dodelili inventarno številko osnovnega sredstva. Princip vzpostavitve povezave med obstoječim registrom osnovnih sredstev in upravljavskim katastrom je uspešen in finančno upravičen v lokalnih skupnostih, kjer so podatki registra osnovnih sredstev dovolj podrobni, da omogočajo identifikacijo na terenu in posledično tudi v katastru ter, da kataster hkrati izkazuje dejansko stanje omrežij objektov in naprav na terenu.

(13) V primerih lokalnih skupnosti z nepopolnimi podatki o lokalni gospodarski javni infrastrukturi v upravljavskih katastrih ali registrom osnovnih sredstev, ki ne omogoča identifikacije na terenu in posledično tudi ne v katastru, je smiselni način vzpostavitve registra osnovnih sredstev od spodaj navzgor. V tem primeru v registru osnovnih sredstev na novo opredelimo posamezna osnovna sredstva po krajevno zaokroženih območjih na podlagi podatkov katastra, z upoštevanjem značilnosti omrežja (dolžina, material, leto izgradnje/obnove). Kot omenjeno, je osnovni pogoj popolna evidenca infrastrukture za izvajanje GJS v upravljavskem katastru.

Osnovno sredstvo je enolično določeno z inventarno številko v registru osnovnih sredstev in ta kategorija mora biti zabeležena tudi v tehničnih evidencah (katastrih); osnovno sredstvo evidentirano pod posamezno inventarno številko mora omogočati nedvoumno identifikacijo v katastru ter na terenu. Povezava mora omogočati, da se spremembe v katastru ustrezno evidentirajo tudi v registru osnovnih sredstev (npr. povečanje oz. zmanjšanje dolžine omrežja, razdelitev inventarnih števil, ipd.)

Programska rešitev, ki bi omogočala neposredno računalniško povezavo med obema evidencama (upravljavskim katastrom in registrom osnovnih sredstev) je idealna rešitev, ki pa ni nujno potrebna, da se zagotovi upravljanje s komunalno infrastrukturo v smislu dobrega gospodarja.

(14) Zgoraj opisane prakse lokalnih skupnosti pri vzpostavljanju povezave med registrom osnovnih sredstev in upravljavskim katastrom za nazaj (osnovna sredstva, ki ne

predstavljajo novozgrajenih omrežij, objektov in naprav) so temeljile na iskanju točkovnih, linijskih in poligonskih objektov v katastru, ki pripadajo določenemu osnovnemu sredstvu v registru osnovnih sredstev. Zaradi različnosti strukture in vsebine atributnega dela upravljavskih katastrov posameznih upravljavcev smo v projektu prikazali vzpostavitev registra osnovnih sredstev tudi na podlagi podatkov zbirnega katastra, ki uniformno prikazuje podatke lokalne gospodarske javne infrastrukture za vse slovenske lokalne skupnosti.

Predlagani način vzpostavitve registra osnovnih sredstev iz zbirnega katastra ne rešuje le problema lokalnih skupnosti pri povezavi katastra in registra osnovnih sredstev temveč hkrati državi omogoča, da preko podatkov zbirnega katastra vzpostavi ustrezne nadzorne mehanizme pri zaračunavanju realnega nadomestila za uporabo infrastrukture za izvajanje GJS in tudi način preverjanja vrednosti infrastrukture.

(15) V okviru projekta je bila izdelana tudi idejna zasnova tehnološko-organizacijske in prostorske strukture za povezovanje podatkov zbirnega katastra gospodarske javne infrastrukture in registra osnovnih sredstev.

PREDLOGI UKREPOV ZA IZBOLJŠANJE STANJA NA PODROČJU DEZINVESTIRANJA LOKALNE GOSPODARSKE JAVNE INFRASTRUKTURE:

- (1) Dezinvestiranje na področju gospodarske javne infrastrukture še zlasti lokalne gospodarske javne infrastrukture, opredeliti kot razvojni problem na nivoju države.
- (2) V vseh pravnih aktih, ki zadevajo stvarno premoženje države in lokalnih skupnosti sankcionirati zahtevo po ohranjanju premoženja (ravnanje s premoženjem v smislu dobrega gospodarja) tudi za področje lokalne in državne gospodarske javne infrastrukture.
- (3) S krovnim zakonom enotno urediti upravljanje in razpolaganje z državno in lokalno gospodarsko javno infrastrukturo (vključno z rešitvami za prehodno obdobje).
- (4) Nadomestilo za uporabo infrastrukture za izvajanje gospodarskih javnih služb je treba izvzeti iz dnevne politike oblikovanja cen GJS in omogočiti državi, da preko regulatorja nadzira ustreznost višine nadomestila in namembnost uporabe zbranih sredstev iz tega naslova.
- (5) Na državi je potrebno oceniti obseg dezinvestiranja na področju lokalne gospodarske javne infrastrukture, določiti roke za njegovo zmanjšanje in odpravo ter predvideti potrebne finančne vire za ta namen.
- (6) Redefinirati je potrebo (sedanjo) vlogo komunalnega prispevka v sistemu financiranja lokalne gospodarske javne infrastrukture.

3. Izkoriščanje dobljenih rezultatov:

3.1. Kakšen je potencialni pomen² rezultatov vašega raziskovalnega projekta za:

- a) odkritje novih znanstvenih spoznanj;
- b) izpopolnitev oziroma razširitev metodološkega instrumentarija;
- c) razvoj svojega temeljnega raziskovanja;
- d) razvoj drugih temeljnih znanosti;
- e) razvoj novih tehnologij in drugih razvojnih raziskav.

3.2. Označite s katerimi družbeno-ekonomskimi cilji (po metodologiji OECD-ja) spadajo rezultati vašega raziskovalnega projekta:

- a) razvoj kmetijstva, gozdarstva in ribolova - Vključuje RR, ki je v osnovi namenjen razvoju in podpori teh dejavnosti;
- b) pospeševanje industrijskega razvoja - vključuje RR, ki v osnovi podpira razvoj industrije, vključno s proizvodnjo, gradbeništvo, prodajo na debelo in drobno, restavracijami in hoteli, bančništvom, zavarovalnicami in drugimi gospodarskimi dejavnostmi;
- c) proizvodnja in racionalna izraba energije - vključuje RR-dejavnosti, ki so v funkciji dobave, proizvodnje, hranjenja in distribucije vseh oblik energije. V to skupino je treba vključiti tudi RR vodnih virov in nuklearne energije;
- d) razvoj infrastrukture - Ta skupina vključuje dve podskupini:
 - transport in telekomunikacije - Vključen je RR, ki je usmerjen v izboljšavo in povečanje varnosti prometnih sistemov, vključno z varnostjo v prometu;
 - prostorsko planiranje mest in podeželja - Vključen je RR, ki se nanaša na skupno načrtovanje mest in podeželja, boljše pogoje bivanja in izboljšave v okolju;
- e) nadzor in skrb za okolje - Vključuje RR, ki je usmerjen v ohranjanje fizičnega okolja. Zajema onesnaževanje zraka, voda, zemlje in spodnjih slojev, onesnaženje zaradi hrupa, odlaganja trdnih odpadkov in sevanja. Razdeljen je v dve skupini:
- f) zdravstveno varstvo (z izjemo onesnaževanja) - Vključuje RR - programe, ki so usmerjeni v varstvo in izboljšanje človekovega zdravja;
- g) družbeni razvoj in storitve - Vključuje RR, ki se nanaša na družbene in kulturne probleme;
- h) splošni napredek znanja - Ta skupina zajema RR, ki prispeva k splošnemu napredku znanja in ga ne moremo pripisati določenim ciljem;
- i) obramba - Vključuje RR, ki se v osnovi izvaja v vojaške namene, ne glede na njegovo vsebino, ali na možnost posredne civilne uporabe. Vključuje tudi varstvo (obrambo) pred naravnimi nesrečami.

² Označite lahko več odgovorov.

3.3. Kateri so **neposredni rezultati** vašega raziskovalnega projekta glede na zgoraj označen potencialni pomen in razvojne cilje?

- Ugotovitev pravne vrzeli na sistemski ravni za potrebe operacionalizacije 76. člena ZGJS.
- Ugotovitev, da prevladuje pri amortizaciji omrežij, objektov in naprav lokalne gospodarske javne infrastrukture v zadnjih petnajstih letih fiskalna vloga nad usmerjevalno.
- Ocena obsega dezinvestiranja in njegovih realnih posledic za obratovalno in funkcionalno sposobnost sistemov lokalne GJI v konkretnih okoljih.
- Predlog ukrepov za zmanjšanje trenutnega obsega dezinvestiranja lokalne GJI.
- Opredelitev vloge upravljaljskega katastra in zbirnega katastra GJI pri popisu osnovnih sredstev ter pri izvajanju regulativne vloge države pri upravljanju in razpolaganju z lokalno GJI.
- Predlog vzpostavitve možnih povezav med upravljaljskim in zbirnim katastrom GJI ter registrom osnovnih sredstev v poslovnih knjigah lastnikov GJI.
- Idejna zasnova tehnološko-organizacijske in prostorske strukture za povezovanje podatkov ZKGJI in registra osnovnih sredstev.

3.4. Kakšni so lahko **dolgoročni rezultati** vašega raziskovalnega projekta glede na zgoraj označen potencialni pomen in razvojne cilje?

- Sprejetje novega sistemskega zakona o upravljanju in razpolaganju z državno in lokalno gospodarsko javno infrastrukturo.
- Redefiniranje vloge komunalnega prispevka v sistemu financiranja lokalne gospodarske javne infrastrukture.

3.5. Kje obstaja verjetnost, da bodo vaša znanstvena spoznanja deležna zaznavnega odziva?

- a) v domačih znanstvenih krogih;
- b) v mednarodnih znanstvenih krogih;
- c) pri domačih uporabnikih;
- d) pri mednarodnih uporabnikih.

3.6. Kdo (poleg sofinancerjev) že izraža interes po vaših spoznanjih oziroma rezultatih?

Upravni organi lokalnih skupnosti
Izvajalci lokalnih gospodarskih javnih služb
Svetovalske in inženirske organizacije s področja geoinformatike

3.7. Število diplomantov, magistrorv in doktorjev, ki so zaključili študij z vključenostjo v raziskovalni projekt?

POŽEK, Gregor. Stroškovne posledice investiranja v komunalno infrastrukturo na ruralnih območjih: magistrska naloga. UL FGG Ljubljana 2011. 147 str + pril.

4. Sodelovanje z tujimi partnerji:

4.1. Navedite število in obliko formalnega raziskovalnega sodelovanja s tujimi raziskovalnimi inštitucijami.

4.2. Kakšni so rezultati tovrstnega sodelovanja?

5. Bibliografski rezultati³ :

Za vodjo projekta in ostale raziskovalce v projektni skupini priložite bibliografske izpise za obdobje zadnjih treh let iz COBISS-a) oz. za medicinske vede iz Inštituta za biomedicinsko informatiko. Na bibliografskih izpisih označite tista dela, ki so nastala v okviru pričujočega projekta.

6. Druge reference⁴ vodje projekta in ostalih raziskovalcev, ki izhajajo iz raziskovalnega projekta:

Aktivna udeležba s štirimi referati na konferenci o gospodarski javni infrastrukturi, ki jo bo organizirala GURS v sodelovanju z resornimi ministri, novembra 2011.

³ Bibliografijo raziskovalcev si lahko natisnete sami iz spletne strani: <http://www.izum.si/>

⁴ Navedite tudi druge raziskovalne rezultate iz obdobja financiranja vašega projekta, ki niso zajeti v bibliografske izpise, zlasti pa tiste, ki se nanašajo na prenos znanja in tehnologije.

Navedite tudi podatke o vseh javnih in drugih predstavitev projekta in njegovih rezultatov vključno s predstavitevami, ki so bile organizirane izključno za naročnika/naročnike projekta.